

VERSLAG VAN DE RAADSBIJEENKOMST VAN DE GEMEENTE OLDEBROEK OP 6 APRIL 2022 OM 19.30 UUR
IN HET GEMEENTEHUIS TE OLDEBROEK

Aanwezig zijn:

Leden van de raad:

de heer A.M. Boer (ABO)	de heer H.G.P. Kemp (VVD)
mevrouw F.B. van den Bosch-Pleijter (ChristenUnie)	de heer J.T. de Nooijer (CVO)
mevrouw M.P. Deen (ABO)	de heer G.J. Overkempe (Duurzaam Oldebroek)
de heer J. Deij (ABO)	de heer W.H. Peggeman (ChristenUnie)
de heer J.A. Dijkstra (CDA)	mevrouw M. Sloots-Kieviet (ChristenUnie)
de heer D.E. Doornwaard (SGP)	de heer B. van der Velde (CVO)
de heer P.H. Graansma (ChristenUnie)	de heer G. Vlieger (SGP)
de heer A. Hardonk (ChristenUnie)	de heer J.C. Vroombout (CVO)
de heer A. Heddema (ABO)	de heer H. Wijnne (ChristenUnie)
de heer W. van der Horst (CDA)	

Voorzitter:

mevrouw T.H. Haseloop-Amsing

Griffier:

de heer J. Tabak

01. OPENING.

De VOORZITTER heet iedereen welkom en opent de openbare raadsbijeenkomst in het kader van de start van de nieuwe bestuursperiode en de vorming van een nieuwe coalitie.

02. EERSTE TERMIJN

De heer GRAANSMA (ChristenUnie) geeft aan dat de ChristenUnie er blij mee is dat de raad, net als vorige keer, gezamenlijk een aftrap kan doen voor deze nieuwe bestuursperiode. Vorige week dinsdag is afscheid genomen van de raad in de oude samenstelling. Geconstateerd is dat men vier jaar heeft mogen samenwerken in goede verhoudingen tot elkaar en het beste heeft gezocht voor Oldebroek. Daarom is de ChristenUnie voorstander van een avond als deze, waar men belangrijke thema's probeert op te halen om mee te geven aan de formerende partijen.

De vijf thema's zijn belangrijke onderwerpen voor de fractie en niet specifiek in volgorde van belangrijkheid opgenoemd in de matrix. Het is geen uitputtende lijst, er zijn nog veel meer dingen te noemen.

Het eerste thema, een betrouwbare overheid. Goed bestuur en integer leiderschap vormen de basis van een bloeiende samenleving in de gemeente Oldebroek. De ChristenUnie wil politiek bedrijven met een eerlijk verhaal. Reëel zijn, eerlijk vertellen waarom iets wel of niet kan, met een gezonde financiële basis daaronder. De Oldebroekse samenleving is complex. Steeds meer mensen hebben het gevoel buiten de boot te vallen en haken teleurgesteld af. De overheid moet niet boven de inwoners staan maar naast hen staan, met hen het gesprek aangaan. De ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin aandacht is voor wat echt telt. Investeren in zorg voor elkaar, in een overheid die bondgenoot is van de inwoners van Oldebroek, in een duurzame economie, in keuzes die goed zijn voor Gods schepping. Dat doet de fractie door het stimuleren van inwonersinitiatieven met Oldebroek voor Mekaar (OvM). Maar ook wil men betrokkenheid bij ruimtelijke projecten stimuleren, inzetten op betere participatie aan de voorkant met de betrokken partijen bij woningbouw, bij het bouwen van zonne- en windenergieprojecten en andere projecten die fors ingrijpen in landschap, buurt of wijk. Dat doet men door samen met de inwoners de strategische stappen voor de toekomst uit te zetten. Gezamenlijk zet

men zich in voor een besluit dat voor zoveel mogelijk betrokkenen acceptabel is, zoals dat ook is in de lijn en de ambitie van de nieuwe Omgevingswet.

Tweede thema, Wonen en Ruimte. Wonen gaat niet alleen over stenen stapelen. De ChristenUnie wil doorbouwen op de visie wonen, welzijn en zorg en uitvoering gaan geven aan de daarin 14 genoemde actiepunten. Wonen gaat ook over samenleven, over samenhang, over gemeenschap in een straat, buurt of wijk, een goed en betaalbaar huis in een prettig dorp of prettige wijk. Dat is voor de fractie allemaal belangrijk. Kansen voor starters, alleenstaanden en jonge gezinnen, levensbestendig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen in een gezonde omgeving voor iedereen. Dat wil men bereiken door het gebruikmaken van inwoning, woningsplitsing en pré-mantelzorgwoningen. De fractie staat open voor nieuwe woonvormen voor jongeren en ouderen, zoals kangoeroewoningen en tiny houses. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er kleine woningen voor starters gebouwd worden die in de toekomst weer zorgen voor doorstroming en dat er voldoende geschikte woningen zijn voor ouderen. De fractie vindt het belangrijk dat er ruimte is voor iedereen om te wonen, maar ook om te werken, te reizen en te recreëren. Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. De ruimte is echter niet onbeperkt en er zijn grote uitdagingen op het gebied van natuur, stikstof, woningnood en klimaat. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt, waarbij men het mooie buitengebied van Oldebroek zoveel mogelijk wil behouden. Daarom wil de fractie op korte termijn concreet hebben waar de toekomstige woningbouw in deze gemeente moet plaatsvinden. Inzet in het versnellen van woningbouw in deze gemeente en niet alleen gericht op autonome groei. In dit proces ziet men een nadrukkelijke rol voor woningbouwcorporaties. De ChristenUnie wil het uitwerken van concrete plannen, aantallen en een stip op de horizon zetten: waar wil men zijn in 2030.

Derde thema, Economie en Arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt is meer dan ooit in beweging. De ChristenUnie vindt het belangrijk om duidelijk in kaart te brengen waar de lokale en regionale ondernemers behoefte aan hebben. Ondernemers moeten toekomstgericht zijn en voortdurend innoveren. De gemeente en ondernemers zijn sparringpartners. Het is belangrijk dat de gemeente de lokale en regionale economische clusters, zoals de kop van de Veluwe en de regio Zwolle, versterkt en uitdraagt. Zo creëert men met zijn allen een netwerk van onschatbare waarde. Van dit netwerk kunnen ook kleine ondernemers en zzp'ers profiteren. De fractie wil voor hen opkomen door te zorgen voor goede werkplekken, kruisbestuiving en ondersteuning van de arbeidsmarkt. De ChristenUnie maakt zich hard voor uitbreidingsmogelijkheden voor de lokale ondernemers, is voorstander van meer bedrijventerreinen binnen de gemeente. Bruisende dorpskernen zijn belangrijk voor het behoud van de lokale middenstand. Bij de herinrichting of de ontwikkeling van dorpskernen is niet alleen betrokkenheid maar ook inbreng van plaatselijke ondernemers noodzakelijk. Een goede infrastructuur en betere bereikbaarheid zijn daarbij onontbeerlijk. Daarin moet de overheid investeren. De ChristenUnie wil een gemeente blijven waar de agrarische sector een belangrijke pijler is, een sector die in harmonie leeft met mens, dier en omgeving. Dit wil men onder andere bereiken door het stimuleren van kringlooplandbouw, ruimte te bieden voor innovatie en boeren meer te betrekken bij natuurbeheer. Op economisch vlak wil de fractie de mogelijkheden blijven bieden tot uitbreiding van activiteiten op het gebied van zorg, toerisme en recreatie. Waar mogelijk ondersteunt en stimuleert de gemeente de gecombineerde verkoop van streekproducten. Uitgangspunt is dat iedereen, als gezin of alleengaand, zelfstandig in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien. Tijdens dit proces wordt volop ingezet op terugkeer naar de arbeidsmarkt en het oplossen van andere problematiek. De betreffende inwoner en de gemeente Oldebroek werken samen om dit te bereiken. Deze situatie kent rechten en plichten. Bij deze aanpak wil de fractie langdurige armoede voorkomen. Statistieken laten zien dat een betaalde baan de beste manier is om armoede te bestrijden en dat het zelfvertrouwen hierdoor toeneemt. Niet iedereen kan zelfstandig in zijn onderhoud voorzien. Werken in een lokale gemeenschap waar je waardering krijgt voor wat je wel kunt, is dan een mooi alternatief.

Thema vier, Duurzaamheid. De ChristenUnie wil volop inzetten op een klimaatneutrale energievoorziening in 2050. De fractie neemt haar verantwoordelijkheid en gaat voor het zoveel als mogelijk lokaal opwekken van duurzame energie. In het proces tot vergroening is ruim aandacht voor (economische) participatie van inwoners en andere lokale partners. Zon op daken heeft de voorkeur boven zonnepanelen op hoogwaardige landbouwgronden. Energiebesparing heeft topprioriteit, voor zowel bedrijven als particulieren. De fractie wil dit bereiken door het stimuleren van verduurzaming van gebouwen. Duidelijke afspraken met woningbouwcorporaties over het verduurzamen van huurwoningen en op welke termijn deze te behalen. Inwoners die zelf actief aan de gang gaan met

verduurzaming worden gestimuleerd en waar nodig ondersteund, een belangrijke rol voor energiecoaches zoals die van het gemeentelijk duurzaamheidspakket van Veluwe Duurzaam. Naast de juiste verduurzamingsmaatregelen is een passend financieel advies cruciaal. In de komende periode worden er verdere stappen gezet in het loskoppelen van aardgas van twee aangewezen wijken. Niemand mag de dupe worden van het gebrek aan afspraken. Energiearmoede moet worden voorkomen. De fractie wil helpen bij het vinden van de juiste oplossing en het vinden van de juiste financieringsmogelijkheden en beschikbare subsidies. Hierin ligt een belangrijke rol voor de rijksoverheid. Klimaatveranderingen raken ook de gemeente Oldebroek. Men moet werken aan een klimaatadaptieve leefomgeving binnen de kernen en meer ruimte voor waterberging in de wijken en op de industrieterreinen. Het verbeteren van de biodiversiteit door vergroening van de leefomgeving en het vergroten van natuurlijke rijkdom: daarin speelt de gemeente een belangrijke rol. De ChristenUnie er is duidelijk in: geen Lelystad Airport. Wat de ChristenUnie Oldebroek betreft gaat er definitief een streep door de opening hiervan.

Thema vijf, Iedereen doet mee. De ChristenUnie blijft zich inzetten voor een gemeente waar je als pasgeborene een kansrijke start krijgt, waar je veilig mag opgroeien, waar je ouder mag worden en de zorg ontvangt die je nodig hebt. Meedoen kan alleen met zorg voor iedereen, omzien naar elkaar en de helpende hand bieden, het vormen van een inclusieve leefomgeving. Hierbij zo veel mogelijk gebruik te maken van een eigen netwerk en door naasten en vrijwilligers, en indien nodig ondersteuning te geven door professionals. Verder, werken aan preventie van drugs- en alcoholgebruik bij jong en oud in deze gemeente. Het stimuleren van een gezonde leefwijze. Dat doet men samen met de inwoners in OvM. Daar wil de ChristenUnie aan werken de komende vier jaar. Aandacht voor de jeugd van Oldebroek, voor de vragen over scholing, werk, inkomen en huisvesting. Werken aan een nieuwe visie voor onderwijs, het IHP; de huidige is al van 2014. Verder wil de fractie werken aan een multidisciplinaire samenwerking, zoals bij het CJG, aan het verminderen van eenzaamheid en het verder ondersteunen van mantelzorgers, aan inclusie voor iedereen, voor de ouderen en de jongeren, voor wie fysiek niet mee kan doen, voor degene die een helpende hand nodig heeft, voor de gehandicapten, voor de inwoners met een andere geaardheid; een inclusieve samenleving voor alle inwoners van Oldebroek.

De heer HEDDEMA (ABO) geeft aan dat ook ABO het plezierig vindt om op deze manier een belangrijk proces te starten en daarmee een breed draagvlak te creëren, waarbij men een open oor heeft voor de inbreng van elke partij. Het was wel worstelen met de vraag om het in rangorde te zetten. Daar is de fractie niet in geslaagd. De punten die hij noemt, vindt ABO buitengewoon belangrijk, wat niet wil zeggen dat de punten die hij niet noemt, niet belangrijk zijn voor de fractie.

Kijkend naar andere antwoorden, heeft hij geconstateerd dat er nogal verschil is in hoe de vraagstelling is opgepakt. Een uiterst korte opsomming tot een wat uitgebreidere. Hij meent dat ABO bij de uitgebreidere behoort. Daar zit wel een beeld achter, namelijk dat de fractie graag concrete aanknopingspunten wil meegeven voor de komende fase, de coalitievorming. Hij licht er een aantal dingen uit.

Prioriteit één is woningbouw. De fractie van ABO denkt dit te kunnen versterken, om daarin snel en doortastend op te treden door het oprichten van een taskforce. Als gemeente dient men dan de koppen bij elkaar te steken. Mogelijk gebeurt dat al, maar hij heeft dat nog niet voorbij zien komen. Daarbij voert de wethouder wekelijks deze taskforce aan om te zorgen dat die versnelling echt tot stand komt. Concrete acties, concrete plannen, concrete planningen moeten leiden tot een versnelling van de opgave die er ligt. Dat betekent ook een versnelling in het proces om te komen tot de locaties, zowel inbreiding als uitbreiding; Wezep, Oldebroek in eerste instantie, maar wellicht zijn er ook andere mogelijkheden. Het kwam de afgelopen jaren in een ander verband aan de orde dat ABO voorstander is van een actief grond- maar ook aankoopbeleid. Het is niet alleen een actief grondbeleid dat kan helpen, maar ook als er panden zijn die aangekocht kunnen worden waar men als gemeente een versnelling kan maken in een bepaalde opgave. Er zijn nog enkele moeilijke situaties waarin men zo'n impuls nodig heeft. Dat zou de fractie, als dat past binnen de Omgevingsvisie, van harte toejuichen. In het beleid voor het landelijk gebied als het gaat om omvorming van kavels, waar ondernemers door wat voor reden dan ook andere keuzes gaan maken, wil ABO graag zien of de weg vrij is om dat met elkaar te gaan bespreken en te bezien wat kan worden gedaan in de keuzes die de ondernemers hebben om op een andere manier in hun inkomen te voorzien, of op een andere manier een vervolg te geven aan hun woonomgeving. Wel stelt hij dat het van belang is om de kwaliteit van de transitie van het landelijk gebied te bewaken. De fractie ziet daartoe een rol voor een commissie Omgevingskwaliteit, die een

toetsende rol kan spelen omdat verrommeling aan de orde kan zijn als het gaat om waar de verschillende mogelijkheden toe leiden. Hij denkt dat een commissie het college kan helpen om de goede keuzes te maken.

Een tweede belangrijk thema heeft te maken met verkeersveiligheid. Er zijn inderdaad verkeersonveilige situaties in deze gemeente. ABO vindt dat men daarmee hard aan de slag moet. Er is onlangs een enquête geweest naar de situatie op de Zuiderzeestraatweg, buiten maar ook binnen de verschillende bebouwde kommen. Over de uitkomsten denkt hij dat de gemeente er heel goed aan doet om daar vol gas te geven en met de beheerder, de provincie, echt te komen tot korte termijn afspraken, maar ook voor de lange termijn. Hij raakt hiermee de gewenste rondweg (kern Oldebroek) en beseft dat er onderzoek moet worden gedaan, echter het is wel de absolute intentie van de fractie om ruimte te geven aan het centrum van Oldebroek. Hij hoopt daarmee de ondernemers mee te kunnen krijgen en dat er een nieuw perspectief komt voor een mooi centrum dat goed bereikbaar is. De bereikbaarheid mag niet ten koste gaan van de intentie om een rondweg te maken. Cofinanciering is ook aan de orde. Oldebroek zal de beurs moeten trekken en dat kan ook. Er wordt niet alleen gesproken over een weg maar mogelijk ook over de ontsluiting van woningbouwlocaties. ABO denkt dat de transitie naar meer fietsverkeer belangrijk is, juist om de toenemende drukte op de A28 te verzachten. De fractie is een groot voorstander van een fietssnelweg, F28, en denkt dat dit met regiopartner Zwolle prima in deze periode vorm en inhoud kan worden gegeven.

Een derde speerpunt is de samenwerking tussen de inwoners en de gemeente. Er zijn belangrijke stappen gezet. OvM is niet alleen een begrip maar heeft inhoud gekregen en daar is de fractie van ABO blij mee, echter er kan een tandje bij. Er zijn nog steeds situaties waar inwoners de gemeente onvoldoende zien. De raad heeft bijeenkomsten gehad met diverse wijkraden en daaruit komen punten naar voren om op te pakken. Een serieus punt waarin het nieuwe college een uitdaging zou moeten zien. De fractie is nog steeds groot voorstander van een jeugdraad en dat zou men graag met een jeugdburgemeester willen implementeren.

Dan het vierde punt, toerisme en recreatie. De fractie is voorstander van een levendige gemeente, niet alleen door de week maar ook, binnen de mogelijkheden die er zijn, op zondag. ABO ziet absoluut een noodzaak om het zwembad de Veldkamp ruimere openingsmogelijkheden te geven op zondag, daar waar wordt gesproken over een exploitatie die zorgwekkend is. Om die reden moet de raad meedenken over een beter perspectief voor het zwembad. Er zijn andere initiatieven vanuit de inwoners die betrekking hebben op mogelijke activiteiten op zondag. ABO wil daarover graag de gesprekken openen. Meer levendigheid, meer horecamogelijkheden, meer verblijfsmogelijkheden. Het feit dat Coelenhage de deuren moest sluiten is een verarming van het aanbod. Als gemeente doet men er goed aan hard te werken aan de mogelijkheden die er zijn om opnieuw de verblijfsrecreatie en de horeca een plek te geven.

Dit zijn voor ABO vier belangrijke punten. De fractie is niet alleen vóór dingen maar ook tegen. Liever ziet ABO geen zonnevelden in de landgoederenzone, waar Oldebroek juist trots is op het coulissenlandschap. Daar dient men zuinig op te zijn en zich te realiseren dat daar de aantrekkelijkheid zit voor de eigen bevolking en de recreant om te kunnen recreëren. Als het gaat om Lelystad Airport: ABO is tegen de laagvliegroutes. Het is niet zo dat de fractie zegt dat het er nooit mag komen. Dit standpunt heeft de fractie van meet af aan gehad en dat blijft zo. Als laatste noemt hij een actief beleid voeren tegen geluidsoverlast in de woonomgeving. Dit heeft betrekking op de A28. Er zijn een aantal plekken waar dit speelt en waar actie moet worden ondernomen, ook dit in samenspraak met de beheerder, Rijkswaterstaat. Bij de rondweg in Wezep is ook sprake van geluidsoverlast en dat kan men als gemeente zelf oppakken.

De heer DE NOOIJER (CVO) geeft aan dat de raad is gevraagd om vijf thema's. Die prioritering is de fractie niet helemaal gelukt. Hij zal proberen zich te beperken tot het kort toelichten van vijf thema's.

Punt 1. Een collectieve dag van rust in de week, de zondagsrust. Daarover is al een bepaling opgenomen in het bestuursakkoord 2018-2022. Er wordt een nieuw bestuursakkoord geschreven en de raad wordt gevraagd om inbreng. Dit is een punt dat wat CVO betreft gehandhaafd mag worden. Concreet kan het worden teruggevonden in het beleid over winkelpenstelling maar ook over hoe evenementen worden benaderd. Een collectieve dag van rust in een week is voor CVO een groot goed. Het kenmerkt ook Oldebroek, dus wat hem betreft wordt de zondagsrust zeker behouden.

Punt 2. Meer bouwen in elk dorp met een actievere gemeente. Hij wil zich aansluiten bij wat de vorige sprekers hebben gezegd over het grondbeleid en het aankoopbeleid; de gemeente kan daar actiever in

handelen. Er is geprobeerd alles over te geven aan de markt, maar dat werkte niet echt. Als men meer wil bouwen kan de gemeente daar zeker een bijdrage in leveren. Hij sluit ook aan bij de ChristenUnie die ervoor pleitte om alternatieve woonvormen een kans te geven. Als men tegemoet wil komen aan de vraag die er is op de woningmarkt, ziet CVO graag de gemeente wat actiever.

Als het gaat over procedures, dan wil CVO dat die duidelijk aan de voorkant worden meegegeven. Hij stelt voor dat de raad met elkaar gaat nadenken hoe dit beter kan om verkeerde verwachtingen te voorkomen en burgers gelijk informatie te geven over bezwaar maken en dergelijke.

Hij heeft nu twee punten genoemd. Er zijn wat het CVO betreft vijf punten voor een nieuw bestuursakkoord, maar men kan hierover ook als raad nadenken. Dus al zouden ze niet worden opgenomen in het nieuwe bestuursakkoord, dan lijkt het hem alsnog goed om hierover te spreken als raad.

Punt 3. Laat Oldebroek een zelfstandige gemeente blijven. Dit zag hij in geen enkele inbreng van de andere partijen terug. CVO vindt dit wel een mooie. De fractie wil dat Oldebroek zelfstandig blijft en niet gaat fuseren of opdelen. Er zijn in het verleden wel voorstellen geweest. Te denken valt aan een initiatief als 'Durf te kiezen'. Er zijn wat (provinciale) verkenner op bezoek geweest. Dat ging niet direct over een fusie, echter er kan veel gebeuren in vier jaar. De landelijke tendens om steeds meer gemeenten op te heffen deelt de fractie niet. In het verhaal van bestuurskracht gelooft men niet; CVO gelooft juist in de kracht van het kleine, van decentralisatie. Die hele tendens die vanuit het Rijk wordt gepusht, vaak ook door provincies, wat hem betreft kan de raad een keer een streep trekken aan het begin van de periode: wat we landelijk zien willen we niet. Die roep om centralisatie van gemeenten komt natuurlijk ergens uit voort. Gemeenten krijgen steeds meer taken en vinden het lastig om dat allemaal goed in te vullen. Er zijn nogal wat samenwerkingsverbanden, gemeenschappelijke regelingen tussen gemeenten. Het punt komt echt dat de vraag wordt gesteld: hoe democratisch zijn die samenwerkingsverbanden, hoeveel invloed heeft men daarop. De raad zou daarover het gesprek kunnen aangaan, hoe zit het met de democratische legitimiteit en wat kan men daarmee.

Punt 4. Een 'relatieloket', zoals CVO dat heeft genoemd. Preventie bij zelfs vechtscheidingen. Mooi om daar meer aandacht voor te gaan hebben de komende periode. Het hangt met veel gemeentelijke onderwerpen samen; schuldhelpverlening, een hogere instroom bij jeugdzorg en een hogere vraag op de woningmarkt. CVO vindt het principieel een goede zaak als mensen zo veel als mogelijk samen blijven. De gemeente kan niet voorkomen dat mensen uit elkaar gaan, maar kan wel investeren in relaties en haar taak pakken. Hij zou het mooi vinden als dit relatieloket zou worden opgenomen bij de doelen in het sociaal domein. Hij hoopt, of het nu wel of niet wordt opgenomen in het bestuursakkoord, de komende periode vooral steun te krijgen van de christelijke broeders en zusters hier in de raad.

Punt 5. Inzetten op een veiligere gemeente. Dit kan in de volle breedte worden geïnterpreteerd. De fractie wil dit thema überhaupt op de agenda hebben, het is een kerntaak van de gemeente, en dit thema in alle facetten benaderen. Verkeersveiligheid; te denken valt aan het centrum van Oldebroek. Veiligheid met betrekking tot politie en boa's als het gaat om de veiligheid bij het Meidoornplein. De veiligheid om te zijn wie je bent, ook daar wil de fractie vol op inzetten.

De heer VAN DER HORST (CDA) begint *als eerste met het thema wonen en bouwen*. Het CDA heeft de ambitie om de komende jaren veel woningen te bouwen voor elke doelgroep en zet in op uitbreiding van het woningaanbod in alle kernen. Ook gepaste hoogbouw behoort tot de mogelijkheden om het aantal betaalbare woningen te realiseren. Dit betekent inbreiding op vrijkomende locaties. Concreet kiest de fractie voor de bouw van woningen in de laagste prijsklasse van de markt, om starters en huishoudens met een laag inkomen een mogelijkheid te bieden op de woningmarkt. Het CDA wijst concrete uitleggebieden aan waarin alle vormen van woningbouw mogelijk zijn. De onlosmakelijke vervolgstap: de gemeente koopt deze gronden aan en start met de ontwikkeling. Daarnaast ontwikkelt men een visie voor mogelijke uitleglocaties voor toekomstige woningbouw; na vier jaar, na acht jaar en verder. Daarbij dient het proces van grondaankoop actief gestart te worden. Hierbij behoort een verdere ontwikkeling op de visie van uitbreiding van bedrijventerreinen, waarbij het CDA ook hierin uitbreiding verwacht in de toekomst en zullen ondernemers moeten worden gefaciliteerd in verdere groei- en ontwikkelingsmogelijkheden. Er dienen gesprekken te worden gevoerd met woningcorporaties om concrete plannen uit te diepen en te realiseren voor het bouwen van sociale huurwoningen, waarbij de gemeente haar verplichting uitspreekt hiervoor gronden beschikbaar te stellen.

Het tweede punt is zorg en jeugd. Het CDA vindt dat zorg een basisrecht is. Zorg is en blijft beschikbaar, betaalbaar en bereikbaar in Oldebroek. De fractie pleit ervoor targets af te spreken met gecertificeerde instellingen en deze als college te bewaken. Daarbij horen betrouwbare afspraken tussen cliënten en zorgverleners. Met name jeugdzorg en preventie wil hij eruit lichten. Het CDA wil het maximale doen aan preventie door voorlichting ten aanzien van roken, alcohol, drugs, bovenmatig gamen en overgewicht. Preventie begint wat de fractie betreft bij voorlichting op basisscholen en bij ouders en opvoeders. Het is een continu proces dat de aandacht verdient. Het doel is om de cijfers van verslaving te verlagen. Daarbij heeft de fractie als stelregel: elke jongere of burger die men behoedt voor verslaving of uit het proces haalt is winst en telt. Verder wordt er geïnvesteerd in het goede werk van Straathoekwerk Nr. 13. Dat heeft een preventieve werking op overlast van hangjongeren in het centrum. Zo ziet men dat ook bij sport, cultuur en muziekverenigingen. Ook daarvan gaat een preventieve werking uit. Daarom zet het CDA in op investeren in deze verenigingen. Daarnaast wil de fractie de vergunningsmogelijkheden en sluitingstijden voor cultuur-, muziek- en sportevenementen verruimen. Initiatieven kunnen zich ten volle ontplooiën en zo is er ook echt iets te doen voor de inwoners en jeugd. Het CDA wil de lichamelijke ontwikkeling stimuleren en blijven investeren in de wekelijkse sportpas op de scholen en zoekt daar uitbreiding in. Dit in nauwe blijvende samenwerking met Goed Bezig.

Het derde thema, Veiligheid. De ambitie van het CDA is om Oldebroek verkeersveiliger te maken. De Zuiderzeestraatweg wordt verkeersveiliger zowel in de kernen als daarbuiten. De fractie wil een definitief besluit over wel of geen rondweg om de kern van Oldebroek op basis van een gedegen onderzoek. Met de uitkomst van dit onderzoek wordt budget vrijgemaakt om te investeren in een veilige kern. Daarnaast worden er financiële afspraken gemaakt met de provincie over de inrichting, en al dan niet een rondweg, voor een verbeterde verkeersveiligheid in de kern. Het CDA constateert dat door drukte en hard rijden deze gemeente verkeersonveiliger is in het algemeen. Daarom past men de maximale snelheid aan door het aanwijzen van meer 60, 50 en 30 kilometerzones. De verkeersveiligheid vergroot de fractie graag rondom scholen door realisatie van meer voetgangersoversteekplaatsen nabij scholen. De fractie wil verder meer aandacht vragen voor de fysieke veiligheid van de inwoners door in te zetten op intensivering van handhaving door o.a. boa's, gericht op overlast of gevaarlijke situaties.

Het vierde thema, duurzaamheid. Het CDA kiest voor een duurzame toekomst. Investeren in duurzaamheid die gedaan worden door de gemeente Oldebroek moeten een reële terugverdientijd hebben, zodat publieke middelen op de juiste manier worden ingezet. Met betrekking tot de energietransitie zet de fractie in op opwekking van zonne-energie, bij voorkeur door het plaatsen van zonnepanelen op daken. Het college dient te blijven zoeken naar innovatieve oplossingen en mogelijkheden om energie anders op te wekken en op te slaan.

Thema vijf, recreatie en vrije tijd. Het CDA wil dat de gemeente Oldebroek haar positie als recreatieve gemeente uitbreidt. De fractie wil Oldebroek aantrekkelijk houden en aantrekkelijker maken voor de inwoners en recreanten. Daarbij omarmt men initiatieven die leiden tot kleinschalige verblijfsmogelijkheden en met een positieve grondhouding: het kan, mits. Het CDA ziet verruiming van vergunningsmogelijkheden en openingstijden van evenementen om Oldebroek aantrekkelijker en levendiger te maken. Daar behoort de zondagsopening van zwembad de Veldkamp of van andere recreatie bij tot de mogelijkheden. Niet iedereen waardeert en beoordeelt immers de waarde van de zondag en de zondagsrust op dezelfde manier. Een levendige en bruisende gemeente kan niet zonder een bruisend verenigingsleven en daarin wil het CDA blijven investeren en ondersteunen.

Tot slot. De fractie verwacht een proactief en daadkrachtig college de komende vier jaar dat de kansen en uitdagingen voor Oldebroek in de toekomst voortvarend aanpakt.

De heer DOORNWAARD (SGP) zegt dat het ook de SGP goed doet dat de ingezette werkwijze van vier jaar geleden opnieuw wordt gehanteerd. De fractie is blij dat de raad nu vooraf in gesprek kan gaan over belangrijke thema's voor het nieuwe bestuursakkoord. De inhoud die in de campagne voor het voetlicht is gebracht, zijn ook de thema's waarmee de SGP verder wil gaan in de komende bestuursperiode. Wat voor de SGP van belang is zal bij toelichten.

Zorgvuldig besturen. De kern van zorgvuldig besturen is voor de SGP een overheid die het welzijn van de inwoners vanuit christelijke waarden en normen wil dienen. Dat beperkt zich niet alleen tot de zondagsrust, want liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God vraagt Hem lief te hebben boven alles en de naasten als zichzelf. Als dat de praktijk van het bestuur in de gemeente Oldebroek is, komt in de samenleving ieder mens tot zijn recht. Dat gaat dan ook over bijbelse naastenliefde die

terugkomt in het thema zorgvuldig samenleven, en bijbels rentmeesterschap dat terugkomt in het thema zorgvuldig rentmeesterschap. Dit is voor de SGP het belangrijkste. De verkiezingen hebben laten zien dat het opkomstpercentage weer lager was. Zorgvuldig besturen helpt om de kloof te overbruggen die nog steeds ervaren wordt door veel inwoners tussen gemeentebestuur en diezelfde inwoners. Daarom moeten bestuurders zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving en moet participatie goed ingekaderd worden om verkeerde verwachtingen te voorkomen. Dat vraagt duidelijke en zorgvuldige communicatie. Een ander punt onder zorgvuldig besturen betreft de participatie en de samenwerking met gemeenten.

Het tweede thema. Zorgvuldig rentmeesterschap, ook duurzaam te noemen. Als goede beheerders moet men zorgen voor de Schepping. Het is de verantwoordelijkheid van de mens om de schepping niet te laten lijden onder de drang naar welvaart. Dat betekent voor de SGP concreet dat economische resultaten bij voorkeur worden behaald met circulaire middelen. Doelen stellen voor energiebesparing, draagvlak creëren voor duurzaamheidsinitiatieven, geen zonnepanelen op hoogwaardige landbouwgrond maar op daken en zo snel mogelijk investeren in het elektriciteitsnetwerk. De rol van de gemeente daarbij is vooral faciliteren en ondersteunen. Het is van belang dat inwoners zich gesteund weten door de gemeente bij het verduurzamen van hun huis, hun gedrag en hun leefomgeving. De fractie pleit voor een duurzame transitie, waarbij er oog blijft voor het draagvlak en de draagkracht.

Zorgvuldig samenleven is het derde thema, oftewel zorg. Het is belangrijk om als gemeenschap vreedzaam samen te leven. Dat betekent blijven zoeken naar verbinding, verschillen overbruggen en initiatieven samenbrengen. Alle inwoners moeten zich veilig voelen en daarin heeft de gemeente een grote verantwoordelijkheid. Concreet betekent dat voor de SGP dat mensen in kwetsbare omstandigheden vanuit bijbelse naastenliefde zorg en ondersteuning krijgen, of als het nodig is bescherming. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van onschatbare waarde en verdienen ondersteuning van de gemeente. De menselijke maat blijft belangrijk en dit moet ook bij keukentafelgesprekken de insteek zijn. De SGP hecht er veel waarde aan dat er één budget, één plan, één uitvoerder en één aanspreekpunt is voor een persoonsgerichte ondersteuning. Ook moet er speciaal aandacht zijn voor jongeren in de gemeente. Voor kinderen moet er voldoende speelgelegenheid zijn in de omgeving. Daarnaast wil de fractie goede sportfaciliteiten en -accommodaties bieden voor jongeren. Recreatieve sport kan namelijk een positieve bijdrage leveren aan de vorming en de gezondheid van jongeren. Ook het drugsbeleid vraagt aandacht.

Het vierde thema. Zorgvuldig bouwen, oftewel wonen en buitengebied. De fractie wil graag voor elke doelgroep woonmogelijkheden. De acties liggen wat de SGP betreft dan ook bij uitbreidingslocaties voor woningbouw te onderzoeken, maar deze mogen niet te veel afbreuk doen aan de eigenheid en het landschappelijk karakter van de gemeente Oldebroek, en er moet een goede verkeersontsluiting zijn. Hoogbouw is een optie, mits goed geïntegreerd in de omgeving. Concrete afspraken moeten gemaakt worden met woningcoöperaties. Andere woonvormen moeten een kans gegeven worden en ook bij plannen denken vanuit mogelijkheden. De fractie laat het woord maatwerk even achter zich en heeft bedacht om met iets nieuws te komen en te denken vanuit mogelijkheden als het gaat om planvorming - dit komt uit de Gebiedsverkenning kop van de Veluwe en daar sluit hij zich maar bij aan - en dan vooral inzetten op kwalitatieve verbeteringen. Functieverandering wordt ook op die manier benaderd, want de SGP ziet de grote opgave voor het buitengebied als het gaat om het stikstofbeleid.

Het laatste thema. Zorgvuldig ondernemen, ook wel economie. De zondagsrust heeft hij bij het eerste thema genoemd, maar wil dit als onderdeel van de lokale economie nogmaals benoemen. De zondag is niet alleen vanwege het christelijk karakter van belang, maar ook vanwege de belangrijke maatschappelijke en sociale waarde. Het lokale economische leven en de sociale arbeidsmarkt kunnen niet zonder rust. De zondag blijft wat de SGP betreft een collectief rustmoment in de lokale economie, maar ook in de gemeente. Winkels zijn dan ook gesloten op zondag en geen sportevenementen op zondag wat de fractie betreft. Daarnaast is een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid goed voor de werkgelegenheid. Ondernemers verdienen dan ook steun door te faciliteren en goed te communiceren. Regels moeten bedrijven beschermen en niet belemmeren. Als laatste wil de SGP een sterk vitaal platteland. Ook bij bouwen komt het buitengebied terug, echter als het gaat om de agrarische ondernemers wil de fractie een gebiedsgericht plan, zodat natuurinclusief boeren mogelijk is. Het is van cruciaal belang dat er meer zekerheid komt voor de agrarische ondernemers. Toekomstperspectief en ontwikkelruimte zijn daarvoor noodzakelijk. Een intensieve samenwerking van gemeente, provincie en agrarische sector is noodzakelijk om tot een goede invulling te komen van het platteland. Dit ook met het oog op het stikstofbeleid dat aanstaande is.

De heer OVERKEMPE (Duurzaam Oldebroek) geeft een toelichting op de vijf punten van de fractie. *Lokaal en duurzaam Oldebroek en versnellen energietransitie.* Naast een duurzame leefomgeving moet de energietransitie worden versneld en echt met schonere energie. Het is in feite de huidige gang van zaken doorzetten en tegelijkertijd onderzoeken welke mogelijkheden er liggen. Zo ziet de fractie voor Oldebroek als agrarische gemeente biogas en biomassa als mogelijkheden die kunnen worden ingezet. Ook lokaal innoveren. Te denken valt aan de zeezoutbatterij; kan deze ergens worden toegepast, trekt men pilots aan, gaat men het proberen. En ondertussen het elektriciteitsnetwerk in de kernen versterken. Wil men als gemeente vergroenen, dan hoort dit er wel bij.

Punt twee. Woningbouw, gericht op betaalbaarheid en duurzaamheid. Er moet sneller tot woningbouw worden gekomen, soepeler zijn in het bouwen van tijdelijke woningen, bouwen buiten de bestaande kernen. Tegelijkertijd moet de gemeente kijken waar grotere woningbouwprojecten kunnen worden gerealiseerd. Voor Duurzaam Oldebroek is dat in de landgoederenzone.

Punt drie. Groenere kernen en transformatie buitengebied. Groenere kernen slaan op het letterlijk vergroenen; meer bomen, meer planten, gevelbegroeiing. Dat kan men als gemeente doen door de eigen overheidsgebouwen en scholen te vergroenen. Daarmee geeft men een goed voorbeeld en hopelijk de inwoners hierbij betrekken. Transformatie buitengebied. De fractie is bang dat als men niet wil veranderen en het moet blijven zoals het is, over vijf à tien jaar de provincie of het Rijk zegt: nu is het klaar, we gaan uitkopen. Beter is het om als gemeente nu al de agrariërs die in de nabijheid liggen van Natura 2000 gebieden, te gaan vragen: kunnen wij hier iets omvormen, iets veranderen voor de woningbouw of energieopwekking, waardoor dat uitkopen kan worden voorkomen.

Punt vier. Mobiliteit. Meer ruimte voor de fiets en duurzame vervoersmiddelen. Redelijk simpel: fietsen moet voorop komen te staan, vooral binnen de kernen. Fietsstraten, de fractie is voor autoluwe zones rond drukke plekken, bij scholen en winkelcentra. Ook onderzoek doen naar nieuwe mobiliteit, bijvoorbeeld een uitbreiding van het OV-netwerk.

Punt 5. Zorg. Inzetten op een gezonde en betrokken samenleving met als uitgangspunt een positieve gezondheid, dus voorkomen is beter dan genezen. Het stimuleren van een wij-samenleving, dus meer inzetten op plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.

De heer KEMP (VVD) begint met *de woningbouw*. Al jaren discussieert de raad daarover en al jaren vindt de raad dat ontzettend belangrijk, maar waar hoort hij nu een koerswijziging om eindelijk dat probleem te tackelen. Een meer actief grondbeleid zou de sleutel moeten worden volgens de VVD. Hij weet dat er in 2008 een grote crisis is geweest en dat er gemeenten zijn die bijna failliet waren als gevolg van een té actief grondbeleid. De VVD wil natuurlijk de vinger aan de pols houden, maar veel actiever dan aan de leiband van projectontwikkelaars te lopen, want dat is de grootste reden van het probleem. Bouwen voor de huidige woningmarkt: Er moet worden voldaan aan de echte behoefte van de inwoners en niet alleen maar woningen bouwen van circa € 425.000. Daar vraagt hij specifiek aandacht voor en er moet worden gezocht naar meer balans in de woningvoorraad. Zelfs de VVD vindt dat er een te laag aanbod is van sociale huur- en koopwoningen. Het is belangrijk dat daarin wordt geïnvesteerd, met verstand. Men dient zich wel te realiseren: in sociale huur- en koopwoningen steekt de gemeente veel geld. Dan moet men realistisch zijn en toestaan dat er ook duurdere woningen gebouwd worden waarop weer wat geld terugverdiend kan worden.

Klimaat en energie vindt de VVD ook belangrijk. Oldebroek heeft een geschiedenis van windmolens en zonneparken. Dat heeft een negatieve invloed op het Oldebroekse landschap, op de agrarische sector en op de leefbaarheid van de gemeente. Dat is de reden dat de fractie destijds tegen de RES (Regionale Energie Strategie) heeft gestemd. De VVD vindt het namelijk geen toekomstbestendige oplossing en denkt dat er moet worden doorgepakt met andere energievormen. Hij heeft gelukkig al enkele fracties aan zijn zijde. Want zelfs landelijk zijn al discussies te horen, en die gaan ook bij de grote fracties plaatsvinden: er moet meer komen naast wind en zon.

Veiligheid. Een item dat voor iedereen belangrijk is. Fietsen is uiteraard belangrijk, maar leg ze niet te veel in de weg. Situaties als de Zuiderzeestraatweg in de kern Oldebroek is het probleem van een verkeersonveilig gevoel. Als hij de statistieken erop naslaat, wat de provincie doet, dan heeft Oldebroek ongelijk. Het gaat dus specifiek over gevoel en dat moet veel beter gaan worden.

Ruimtelijke inpasbaarheid en participatie. Er is een aantal voorbeelden geweest van participatie in de laatste periode, met name in de woningbouw en ruimtelijke ordening. Participatie is een mooi woord, maar het moet wel op de juiste wijze worden toegepast. Niet te laat, maar ook niet te vroeg. Hoe dat

ingevuld wordt, mag zeker niet college- of collegelidafhankelijk zijn. De raad bepaalt waar en wanneer die participatie plaatsvindt, om financiële debacles en teleurstelling bij inwoners te voorkomen.

Financiële positie van de gemeente. Als gemeente heeft men niet heel veel mogelijkheden om de financiën zuiver te houden. Grond is een van de weinige zaken, naast belastingen. De afgelopen vier jaar is Oldebroek gigantisch achteruit gegaan in de financiële positie. Hierbij wijst hij op de hoge afschrijvingen op grond die de laatste tijd hebben plaatsgevonden. Dit wil de VVD graag voorkomen en daarom de vinger leggen bij het toekomstig beleid.

Schorsing

Tweede termijn

De heer GRAANSMA (ChristenUnie) begint bij ABO; woningbouw met een taskforce. Daarover zou hij graag iets meer uitleg hebben. Wie kunnen in zo'n taskforce zitten, alleen de gemeente of ook een woningstichting. ABO wil prioriteit geven aan de eigen inwoners. Is dat alleen voor koopwoningen of ook voor huurwoningen. Hoe denkt ABO over de verordeningen die dan aangepast moeten worden. Gesprekken over het minimabeleid. Kan men daarover iets meer ideeën geven hoe men dat ziet.

Toerisme en Recreatie. Twee punten rond de horeca- en zwembadsluiting. Volgens hem is de horecasluiting geregeld in de APV en kan de horeca op zondag open zijn. Hij ziet dan ook de vraag niet waarom. Dat geldt ook voor het zwembad, ook daarover zijn afspraken gemaakt dat het zwembad open kán zijn. Hij vindt het bijzonder dat ABO absoluut geen procedures en bezwaren meer wil bij het festivalterrein in Biddinghuizen en op evenementenlocaties van andere buurgemeenten. Waarom mogen er geen bezwaren aangetekend worden. Als hij kijkt bij punt 5, er wordt al actief beleid gevoerd tegen geluidsoverlast in de woonomgeving en laagvliegroutes. Mag daar dan wel bezwaar tegen aangetekend worden en tegen deze zaken niet?

Naar het CDA. Veiligheid geven zij aandacht bij een definitief besluit over de rondweg. Wat voor termijn heeft men daarbij in gedachten, dan kan dat worden vastgelegd.

Richting CVO; het relatieloket. Is al bekend welke gemeenten het op deze manier gaan uitvoeren. Gezien de discussie rond de verkiezingen, investeren in duurzame relaties en huwelijken: wat valt er bij CVO allemaal onder relaties, huwelijken. Is dat homo, hetero, past daar alles bij? Workshops geven over seksualiteit, hoe zien zij dat. Er is een hele discussie geweest over het COC. Graag een toelichting hoe zij dit voor zich zien.

Duurzaam Oldebroek. Lokaal en zelfvoorzienend energiesysteem vormgeven. Is dat iets wat helemaal los wordt gedaan of dat de gemeente weer de taak oppakt van een energiebedrijf.

Bouwen in de groene zones. Is dat de mogelijkheid om juist woningbouw grootschalig op korte termijn en betaalbaar mogelijk te maken, of loopt men daar tegen andere problemen aan. Dank voor de opmerking over het stimuleren van wij- in plaats van een ik-maatschappij.

Bij de VVD de opmerking het erg jammer te vinden dat hij de tekst van wat voorligt niet heeft gezien. Er was afgesproken dat de fracties de teksten zouden insturen. Heeft de VVD werkelijk tegen de RES gestemd of was het anders? Tegen de RES stemmen, hij weet niet hoe de heer Kemp daarover denkt. Men kan wel tegen stemmen, maar volgens hem pakt de provincie het over. Is tegenstemmen dan een oplossing in dit geval.

De heer HEDDEMA (ABO) heeft geen vragen aan de overige fracties. Hij beantwoordt als eerste de vraag over de taskforce. De fractie heeft geprobeerd onder woorden te brengen: een absolute sterk verhoogde inzet van het gemeentelijk apparaat aangevuld met vertegenwoordigers van woningbouwverenigingen die in Oldebroek actief zijn tot een geconcentreerde actie. Er zijn een aantal domeinen, ook vanuit de gemeente, waarin wordt gekeken naar de woningbouwopgave; vanuit het sociaal domein als het gaat om specifieke woongroepen. Uiteraard vanuit de volkshuisvesting is dat sterk gewenst. ABO denkt aan een constructie, en daar heeft de fractie het woord taskforce aan verbonden, om aan te geven dat dat een doelgerichte projectorganisatie dient te zijn met een zeer actieve inbreng van de betreffende wethouder, die bij wijze van spreken elke week de peilstok erin steekt om te kijken of er vorderingen zijn gemaakt op een dossier waarin de raad niet nog vier jaar wil wachten om dan te constateren dat men geen nieuwe woningen heeft weten te realiseren. Dat is alleen maar te doen door een zeer geconcentreerde inzet van mensen die daar direct vanuit hun portefeuille mee te maken hebben.

Dan de vraag hoe ziet ABO voorrang. Daar waar dat mogelijk is, en dat betreft de huurwoningen als het gaat om het corporatiebeleid met de selectiecriteria, maar wellicht zijn er ook andere mogelijkheden. De fractie heeft dat niet uitputtend op voorhand beschreven, maar hij wil dit graag verder analyseren met bij voorkeur coalitiegenoten om te kijken of daar een mouw aan te passen is. Het heeft dan ook niets te maken met het uitsluiten van groepen uit de bevolking. Het heeft de achtergrond dat er een enorme woningnood bestaat, dat er ook nog een opgave uit Zwolle deze kant op komt. Eerder heeft ABO uitgesproken liever eerst te kijken naar de behoefte in de eigen gemeente. Daarna pakt men zeker de ambitie op om inhoud te geven aan de extra voorraden die de regio Zwolle aan Oldebroek meegeeft. Openstelling van accommodaties. Er zijn inderdaad mogelijkheden, maar het heeft meer te maken met de vraag: wil men als gemeente ook een ondersteunend beleid voeren, wil men mensen erop wijzen dat op zondag na 15.00 uur nog uitstekende mogelijkheden bestaan om dat zwembad te gaan gebruiken. Het is niet de feitelijkheid die het hier en daar frustreert, maar meer de attitude die men als gemeente wil hebben om daar waar het kan mogelijkheden aan te reiken en daar informatie over te geven.

Dan de vraag: waarom geen bezwaren. Ook dat heeft te maken met het feit dat een goed festival misschien een kleine overlast genereert, echter na Corona snakt men naar gelegenheden waar men elkaar kan ontmoeten, samen plezier hebben, weer in contact kan komen met elkaar. Laat men dan niet onmiddellijk die bezwarenkaart trekken, maar dit soort activiteiten, in bredere zin, oppakken met elkaar, met respect voor iedereen in deze gemeente.

De heer DEIJ (ABO) beantwoordt de vraag over het minimabeleid. ABO vindt dat het goed is, gezien de huidige tijd, om de minimaregeling nog eens goed tegen het licht te houden en te kijken of die nog wel adequaat is en vervolgens met een frisse blik te kijken naar mogelijke aanpassingen.

De heer DE NOOIJER (CVO) vond het mooi dat door de meeste partijen een pleidooi is gehouden voor een actiever grondbeleid, zelfs de VVD, waarvan hij ook een pleidooi hoorde voor meer sociale huur. Iedereen is nog steeds eensgezind over Lelystad Airport. Daarover staat een bepaling in het huidige bestuursakkoord en die mag wat CVO betreft ook weer in de volgende.

Een vraag aan ABO over het punt om als raad zelf de besluiten meer onder de aandacht te brengen. Heeft ABO een idee hoe men dat wil doen. Dan over het punt: geen procedures meer vanuit B&W tegen festivals in Biddinghuizen. Toen kwam de vraag van de ChristenUnie, waarom niet, en kwam het antwoord: hier snakken we naar, laten we niet zo moeilijk doen. Zijn vraag: hoe zit dat, bepaalt ABO dan dat dit geen geluidsoverlast is en wat zegt men tegen de mensen die dat wel zo ervaren. Dit om scherp te krijgen wat het verschil is.

Over de openingstijden gaf ABO aan dat het gaat om de attitude. Volgens CVO is er geen sprake van attitude. Er is een enquête geweest en de eis die men als gemeente stelde, is in een programma van eisen terechtgekomen die de raad in juni/juli vorig jaar heeft behandeld in de commissie; niet in de raad. Toen is er geen beperking over de zondag neergelegd, dus het is al geregeld. Wat moet daarover dan nog in het bestuursakkoord.

Over het toewijzen van woningen aan eigen inwoners zegt ABO niemand uit te sluiten, maar iemand wordt wel op relatieve achterstand gezet ten opzichte van degene die ABO een voorrangspositie geeft. Dat wil ABO met Oldebroekers. Zijn vraag: ten koste van wie en heeft ABO daar een beeld bij.

Naar het CDA. In het Huiskamerdebat zei het CDA heel duidelijk niet te kiezen voor windmolens extra erbij. Nu staat er in de inbreng van het CDA dat uitbreiding van het aantal windmolens tot de mogelijkheden behoort. Wat is er veranderd.

Intensiveren van handhaving op overlast, geen muggenzifterij op minuscule overtredingen. Wat is dan overlast en wat zijn minuscule overtredingen en muggenzifterij.

Richting ChristenUnie. Meer bedrijventerreinen. Zijn vraag is waar.

Wat zijn hoogwaardige landbouwgronden waar men geen zonnepanelen wil leggen. Houdt ChristenUnie de definitie van de RES aan of hanteert men een eigen definitie.

Van de VVD hoort hij graag of men tegen de RES heeft gestemd.

Tot slot de vraag die de ChristenUnie hem stelde over het relatieloket; kerntaak van de gemeente. Daar heeft hij geen helder ja of nee op, want ten opzichte van welke andere taken. Hij vindt het wel belangrijk om daar als gemeente iets aan te gaan doen. Dan de vraag hoe hij dit ziet met de invulling van relaties en huwelijken, wat valt er wel of niet onder. Dan wil hij aanhouden dat het wettelijke huwelijken betreft

en niet een CVO-definitie hanteren. Relatie met het COC; de positie van de fractie is daarin helder, laat de gemeente zelf haar experts gebruiken, desnoods een andere club aantrekken, maar niet het COC. Seksuele voorlichting binnen een cursus. Vanuit het Noorse ministerie is er een programma dat vaak wordt genoemd als voorbeeld van adequate relatieondersteuning.

De heer VAN DER HORST (CDA) antwoordt de ChristenUnie over de veiligheid op de Zuiderzeestraatweg. Voor eens en voor altijd is inderdaad erg lang. De fractie werd gevraagd om een ambitie uit te spreken. Het CDA wil niet nog eens 40 jaar lang hier een discussie over de Zuiderzeestraatweg gaan voeren. Dat zegt niet dat er nooit iets kan veranderen, de fractie wil een gedegen onderzoek om op basis daarvan een afgewogen beslissing als raad te nemen om vandaaruit verder te gaan met de veiligheid van Oldebroek.

Over de windmolens: Als gemeente heeft men een taakstelling voor de energietransitie. Het CDA is niet voor uitbreiding van de windmolens, maar het behoort wel tot de mogelijkheden.

Overlast van minuscule overtredingen. Het CDA maakt onderscheid tussen iets wat iemand per ongeluk verkeerd doet, of wel degelijk moedwillig overlast veroorzaakt. Geen muggenzifterij, dat geeft aan niet te pietluttig te willen zijn maar wel de overtredingen aanpakken die overlast veroorzaken.

Dan een aantal vragen van zijn kant. ABO sprak over een taskforce. Daarover zou hij iets meer willen weten. In welke vorm en intensiviteit verwacht ABO daarmee om te gaan. Een commissie Omgevingskwaliteit werd door ABO genoemd. Zijn vraag is hoe zij de invulling daarvan zien.

Richting ChristenUnie. Hoe zien zij de uitbreiding van bedrijventerreinen.

Voor de SGP. Hij leest dat inwoners en bedrijven waar mogelijk verleid en gefaciliteerd moeten worden om te verduurzamen. Hoe ziet de SGP deze verleiding.

De heer DOORNWAARD (SGP) beantwoordt als eerste de laatste vraag. Verleiding is positief bedoeld om te zorgen dat er ontwikkeling op gang komt. De fractie ziet daar een rol weggelegd voor Veluwe Duurzaam.

Richting VVD. De opmerking om aan te sluiten bij de SGP over ruimer denken en vervolgens de koppeling naar de zondagsrust te leggen vraagt om een reactie. Wat de SGP betreft geeft rust ook ruimte. De inbreng van de VVD met name over de financiën kwam bij de SGP enigszins over als: welke kant gaat het op.

Dan richting Duurzaam Oldebroek. Hij zou graag horen hoe zij de versnelling zien, want nu al is te zien dat het wel een opgave is als het gaat over de transitie. Hoe ziet Duurzaam Oldebroek dat voor zich. Hij kan zich aansluiten bij de opmerking over het elektriciteitsnetwerk, evenals bij het groener maken van de kernen. Dan over het onderzoek naar mobiliteit. Hoe ziet Duurzaam Oldebroek dit, is dat een taak van de gemeente. Als het gaat over het OV-netwerk, moet dan worden begonnen met een plaatselijk OV-netwerk. De SGP hoopt dat ook Duurzaam Oldebroek de agrariërs wel agrariër laat zijn en hen als ondernemers ziet die de eigen keuzes maken.

Naar het CDA. Hij is benieuwd wat het CDA verstaat onder zondagsrust. Aangegeven is dat eenieder dat waardeert op zijn of haar manier. Echter als hij leest wat het CDA nu voor voorstellen hier neerlegt, dan wil de SGP weten waarom men met deze voorstellen komt en graag in het akkoord wil hebben. Meer vergunningen zegt het CDA. Hoe heeft men dit gewogen met meer overlast, meer handhaving. Zit die weging erin of heeft men zoveel signalen dat dit noodzakelijk is. Wat de SGP betreft kenmerkt de gemeente Oldebroek rust en als dat de andere kant opgaat kan het misschien toerisme afstoten.

Richting het CVO. Over het relatieloket zijn al vragen gesteld. De problemen daarin onderkent de SGP.

Naar ABO. In feite hetzelfde als naar het CDA. ABO koppelt meer levendigheid aan meer reuring en dus meer zondagsopenstelling. Er zijn zeven dagen in een week, waarvan er zes heel veel mogelijkheden bieden. Als hij de oplossingen leest, dan gaat het alleen over de zondag. In de beantwoording van zojuist hoort hij een heel activistische overheid die daarin een rol zou moeten spelen. Dan moeten er wel gedegen en objectieve gegevens zijn om die keuze als overheid te maken.

Richting ChristenUnie. Meer bedrijventerreinen. Die vraag is gesteld en daar sluit hij zich bij aan.

De heer OVERKEMPE (Duurzaam Oldebroek) heeft zelf geen vragen, maar wel van de andere fracties gekregen. Naar de ChristenUnie, zelfvoorzienend zijn wat betreft energie. Het is niet zo dat al de energie die binnen de gemeentegrenzen opgewekt wordt, ook door Oldebroek gebruikt wordt. Het zou mooi zijn als met de omliggende gemeenten samengewerkt kon worden. Voor de rest kan met innovaties worden gewerkt, hoe kan de energie worden opgewekt en opgeslagen.

De vraag over bouwen in groene zones; waarom en is dat haalbaar. De fractie denkt van wel. Wat men nu ziet is dat er vooral wordt ingebreed. Dat is een handjevol en de prijzen schieten omhoog. Duurzaam Oldebroek denkt dat als er grotere woningbouwprojecten worden gestart, de prijzen laag kunnen blijven. Wel is er de aansluiting op de elektriciteitsnetwerken, mobiliteit. Dan is de vraag hoe ver die woningbouwprojecten van de huidige kernen af komen. Onderzocht moet worden wat haalbaar is.

Naar de SGP. De vraag over versnelling energietransitie; hoe. Voornamelijk door het bouwen van windmolens en zonneparken toestaan. Men hoeft niet bang te zijn dat Duurzaam Oldebroek de hele polder gaat volleggen. Zonneparken kunnen ook tijdelijk neergelegd worden; 20 à 25 jaar. Er zijn ideeën over kernenergie en biovergisting. Er kunnen zonneparken worden aangelegd en in die 25 jaar worden gekeken naar oplossingen, waarna die zonneparken op een gegeven moment kunnen worden verwijderd.

Onderzoek mobiliteit. De fractie vindt het niet slim dat de gemeente dat zelf gaat uitvoeren. Het is voornamelijk kijken naar wat de provincie voor kansen ziet. Men kan ook openstaan voor pilots, voor andere partijen van buiten de gemeente.

Tijdens de verkiezingscampagne is Duurzaam Oldebroek enigszins neergezet als anti-boer. Dat is niet het geval. De fractie vindt de agrariërs erg waardevol voor Oldebroek, maar ziet niettemin dat veel problemen in die hoek liggen. Tegelijkertijd liggen daar ook de oplossingen.

De heer KEMP (VVD) heeft een vraag aan ABO over de commissie Omgevingskwaliteit. Dat doet hem denken aan de schoonheidscommissie van destijds, die gelukkig is afgeschaft. Hij heeft daar iets tegen, omdat het altijd smaakgebonden is, discutabel en nooit juridisch hard te maken. Daarom zijn vraag wat ABO ermee wil en welke bevoegdheid een dergelijke commissie gaat krijgen en uit welke personen deze gaat bestaan. Wat betreft de zondagsrust is zijn reactie: rust roest. Iedereen bepaalt zelf welke dag van de week men gebruikt om van zijn rust te genieten.

Hij is wel blij met de fout die hij maakte met betrekking tot de RES door te zeggen dat de VVD als enige had tegengestemd. Het is namelijk de Regionale Energie Strategie waarin de raad bedacht heeft hoe na 2030, 2050 met energie wordt omgegaan. Daar kan men tegen zijn omdat men denkt: dit is lang niet genoeg want het is gebaseerd op cijfers waar men niets aan heeft. De VVD heeft wel bij het besluit voor gestemd omdat er dan iets gebeurt. Dat besluit gaat naar de RES-commissie en die heeft niets aan een besluit ja, nee. De gemeenteraad stuurt een brief naar de RES-commissie en daarvan heeft de VVD aangegeven: dat doen we niet. Als enige fractie heeft de VVD zelf een brief gestuurd, omdat men vindt dat de onderbouwing en de resultaten van dit beleid absoluut onvoldoende zijn voor de toekomst.

Derde termijn

De heer GRAANSMA (ChristenUnie) gaat in op de vraag over de bedrijventerreinen. Naar zijn mening heeft de raad nog niet zo lang geleden in een commissievergadering besloten om te kijken waar Oldebroek heengaat met uitbreidingen in de toekomst met de woningbouw. Daarvoor heeft de fractie allerlei suggesties gegeven en de opdracht om te kijken waar bedrijventerreinen in de gemeente een plaats kunnen krijgen. Hij wacht dat rapport af en doet dan ook geen uitspraken waar dat in de gemeente zou moeten zijn. Het college is daar nog volop mee aan het werk. Hij vertrouwt erop dat dit te zijner tijd op tafel komt.

Hoe kijkt de ChristenUnie naar de hoogwaardige landbouwgronden en zonneparken. Dit gaat zich de komende weken bewijzen. Voor op de komende agenda heeft de raad de eerste grote projecten voor duurzame energie staan. De raad heeft daarvoor de regels vastgesteld in december. Daar staat duidelijk in hoe de raad het ziet. Het is nu aan de raad om te bepalen of men het hoogwaardig vindt of niet op die plek. Hij denkt dat het antwoord in de komende vergadering gaat komen.

Samenvattend. Hij ziet veel zaken voorbijkomen over bouwen en dat men het met elkaar daarover eens is. Iedereen wil heel graag bouwen. ABO noemde een taskforce, de ChristenUnie heeft aangegeven een stip op de horizon neer te zetten en dat er echt grote stappen gemaakt moeten worden op dat gebied. De fractie combineert dat graag met wonen, welzijn en zorg, want het gaat over meer dan alleen de bakstenen. Het gaat over welzijn in de gemeente en zorg, daar moet veel meer naar worden gekeken in de toekomst, wil men de mensen hier laten wonen, wil men de mensen houden die later weer de zorg kunnen verlenen die hard nodig is.

Duurzaamheid is verschillende keren genoemd. Daarbij voelt hij een beetje dat her en der de rem erop staat: moet dat allemaal zo nodig. De RES is niet vrijwillig. Met elkaar moet men die opgave doen. Deze

week stond er een brief over de RES in de mail van de ChristenUnie, dus de volgende opgave komt eraan. Men kan met elkaar twisten over de duurzaamheid: doe je dat met wind en zon, of andere alternatieven. Voorlopig moet de raad een reëel bod neerleggen en dan zijn wind en zon de enige waarop men kan sturen. Wat de ChristenUnie betreft moet er absoluut niet op de rem getrapt worden, want er moet nog heel veel gebeuren in de komende tijd.

Betrouwbare overheid. De maatschappelijke discussies moeten goed gevoerd worden, zeker bij grote bouwprojecten. Oldeboek voor Mekaar is verschillende keren genoemd en dat het draagvlak moet worden vergroot. Hij ziet dat bij veel grote projecten terugkomen en hoort ook verschillende keren dat de burgers daarin absoluut moeten worden meegenomen.

Economie en arbeidsmarkt is verschillende keren genoemd, dat er gewerkt moet worden aan bedrijfsterreinen.

Iedereen telt mee. Over inclusie heeft de raad het al een paar keer gehad. Hij vindt het goed om te horen dat CVO zegt: inclusief iedereen. Ook in deze discussie, dat er geen onderscheid in relaties gemaakt wordt, is dat duidelijk genoemd.

De heer HEDDEMA (ABO) gaat in op de taskforce. Het is niet zo dat hij op dit moment een kant-en-klaar model heeft, omdat hij nog geen kennis heeft kunnen nemen van wat er op dit punt momenteel binnen de gemeentelijke organisatie concreet georganiseerd is. Hij zou graag willen dat in vervolggesprekken een verkenning wordt gedaan om te komen tot een model met een extra inspanning. Volgens hem zijn alle fracties het erover eens dat de raad op het gebied van woningbouw een extra taakstelling zou moeten opleggen, want het kan niet zo zijn dat er weer een jaar niet gebouwd wordt. Dat is volgens hem een vurige wens en die kan niet genoeg worden onderstreept. Het gaat niet vanzelf over. Daarvoor zal een extra stapje moeten worden gezet. Een extra stapje ziet hij echt als een geconcentreerde inspanning. Misschien kan de raad dat vervolggesprek doen met behulp van de gemeentesecretaris, die daarover ongetwijfeld meningen en ideeën heeft, samen met andere partijen, om te komen tot zo'n taskforce. Dat zijn mensen uit de eigen organisatie en mensen van woningbouwverenigingen die daar een belangrijke rol hebben. Juist in dat sociale segment is dat extra stapje heel hard nodig, anders komt het niet. Wellicht kan er input vanuit de regio Zwolle als het gaat om kennis ingebracht worden. Panklare oplossingen kan hij niet presenteren, maar de fractie wil zich hard inzetten om dat handen en voeten te geven.

Er zijn vragen gesteld over de commissie Omgevingskwaliteit en werd de parallel getrokken met de schoonheidscommissie. De fractie kijkt bijvoorbeeld naar de locatie de Krone; voormalig Spakman-Souman in Wezep. ABO is daar niet blij mee. Daar staat een groot appartementencomplex letterlijk ingeklemd tussen aanpalende woningen, waar heel veel schaduwwerking aan de orde is, dus ook een stukje leefbaarheid is ingeleverd en waar de omgeving het niet mee eens was. Dat zijn punten waarvan hij vindt dat de gemeente de kwaliteit moet organiseren, dat er een instantie is die kan zeggen: dit is niet goed; dit kan misschien financieel zo moeten, maar dan moet het maar op een andere manier gefinancierd worden. In de kernen waar de mensen blij zijn er te wonen en er trots op zijn, moet men als gemeente proberen de kwaliteit overeind te houden. Dit wat betreft binnen de bebouwde kom. Het voorstel komt ook buiten de bebouwde kom en daarin is hij niet alleen. Als men kijkt naar de discussies die op dit moment lopen over de consequenties van zonneweides, windturbines die her en der op een behoorlijk grote schaal worden gepland en waarvoor de regelgeving mogelijk wordt gemaakt, dan zijn er veel mensen in dit land die zich zorgen maken over de kwaliteit van het landelijk gebied. De raad heeft veel kennis, maar er zijn mensen die misschien iets meer kennis hebben over hoe je verrommeling tegengaat, hoe je zorgt voor allerlei andere bestemmingen die langskomen; want agrariërs zijn creatief, denken vooruit, en de raad met hen, die denken aan campingmogelijkheden, aan opslag van campers, aan kleinschalige landbouwmogelijkheden, duurzame landbouwtoepassingen. En de raad denkt over woningbouwmogelijkheden die men zich ook kan voorstellen op zo'n plek. Dat alles bij elkaar is een complexe opgave. Hij vindt dat de raad de vinger aan de pols moet houden en daar is af en toe externe kennis voor nodig; landschapsarchitecten die de raad kunnen adviseren.

Naar de VVD: hij heeft op dit moment geen uitgebreid voorstel wat het mandaat is van zo'n commissie, maar laat de raad in ieder geval de noodzaak erkennen en daaraan handen en voeten geven. Zijn vurig pleidooi is om daar hard aan te werken.

Dan over de vragen die CVO en SGP aan ABO stellen met betrekking tot de zondagopenstelling. Hierop heeft hij eerder geantwoord. Hij heeft niet de pretentie om deze partijen te overtuigen dat het verstandig is om zeven dagen in de week een aantrekkelijke gemeente te zijn en daar actief beleid voor

te voeren. Nog meer argumenten zou een discussie zijn die men op dit moment niet zou moeten hebben. Hij hoopt duidelijk te hebben gemaakt wat ABO wil met betrekking tot de openstelling op zondag.

De heer DE NOOIJER (CVO) heeft een vraag bij interruptie over zwembad de Veldkamp. Waarom wil ABO dat in het bestuursakkoord opnemen terwijl er al een programma van eisen ligt en er dus geen belemmeringen zijn opgeworpen vanuit de gemeente.

De heer HEDDEMA (ABO) antwoordt, zoals hij dat hij eerder heeft aangegeven, dat het een kwestie is van actief beleid voeren. Dat betekent erover communiceren, inwoners attent maken op de mogelijkheden. Dat gaat verder dan van 13.00 tot 15.00 uur een openstelling, waarbij heel veel mensen moeten worden weggestuurd omdat ze daarna geen gebruik meer kunnen maken van dat zwembad. De heer DE NOOIJER (CVO) geeft aan geen antwoord te hebben gehad op zijn vraag aan ABO over de overlast in Biddinghuizen en het toewijzen van woningen aan eigen inwoners.

Volgens de heer HERREMA (ABO) ligt er een uitspraak van de Raad van State waarin staat dat bezwaren maken geen zin heeft. Alleen al om die reden schuift de fractie dat op.

Over het toewijzingsbeleid. Daar waar met woningbouwcoöperaties afspraken kunnen worden gemaakt, maar misschien ook met private ontwikkelaars met betrekking tot het voorkeursbeleid, moet worden geprobeerd dat inhoud te geven. CVO heeft gelijk, als je kiest voor het een dan kies je niet voor het ander. Dat is de consequentie van een keuze.

De heer DE NOOIJER (CVO) merkt op dat de overeenkomsten tussen partijen heel groot zijn. Hij denkt dat er van elke partij wel punten zijn tot samenwerking, en laat men dat raadsbreed oppakken, maar ook dingen die misschien het coalitieakkoord/bestuursakkoord niet halen.

De heer VAN DER HORST (CDA) antwoordt de SGP dat het CDA de gemeente Oldebroek ziet als een gemeente met diversiteit aan inwoners. Niet alle inwoners zoeken rust, maar ook evenementen en levendigheid. Wat de fractie betreft, rechtvaardigt dat de stelling om verruiming van de mogelijkheden voor evenementen mogelijk te maken. Het CDA wil haar inwoners uiteraard Oldebroek niet uitjagen om dit elders te zoeken. Dit moet mogelijk blijven om te faciliteren. Wat betreft de zondagsrust is de fractie heel duidelijk. Niet iedereen waardeert en beoordeelt de waarde van de zondag en de zondagsrust zoals een ander dat doet. Het CDA blijft de zondagsrust respecteren, laat hij daar heel duidelijk in zijn. Er wordt gesproken over recreatie op de zondag en niet om dagelijkse handel en wandel. Dat heeft de fractie opgeschreven en daar staat men nog steeds achter: men voorziet in de behoefte van de inwoners ook op de zondag.

Concluderend. Hij vond het een mooie avond, veel opgehaald, verduidelijking. Hij ziet veel gedeelde thema's en constructieve, opbouwende argumenten bij de meeste partijen. Wat dat betreft ziet het CDA de collegeonderhandelingen tegemoet.

De heer DOORNWAARD (SGP) dankt de andere fracties voor de reacties op hetgeen hij geantwoord heeft in tweede termijn op de vragen die gesteld zijn. Hij wil de griffie complimenteren met het schema dat de raad gegeven is. Volgens hem is dat de rode draad. Als hij ziet dat er elf thema's bij elkaar komen, dan is er in de raad een beperkt aantal thema's waar de focus op ligt, met daarin inhoudelijk kleine verschillen. Volgens hem is dat inherent aan democratie en denkt hij dat de raad op deze manier een goed toekomstbeeld heeft neergezet over wat een ieder zou willen. Uiteindelijk kan daarmee de slag gemaakt worden om te komen tot een bestuursakkoord dat breed gedragen kan worden.

De heer OVERKEMPE (Duurzaam Oldebroek) zegt geen vragen meer te hebben gekregen. Hij vond het een mooie avond, mooie vragen, duidelijk. Dit is vaker de conclusie geweest en daar sluit hij zich bij aan.

De heer KEMP (VVD) sluit aan bij het CDA dat de zondagsrust door eenieder op de eigen manier beleefd moet kunnen worden. De fractie vindt ook niet dat een gemeenteraad dat moet gaan opleggen aan alle inwoners. Het moet de vrijheid van elke inwoner zijn. Wil men als gemeente de recreatie, het toerisme en de recreatieve beleving van de eigen inwoners op een hoog peil brengen dan wel houden, dan zal men misschien wat water bij de wijn moeten doen en niet zo stevig vasthouden maar zeggen: er is ruimte voor eenieder voor recreatie en toerisme en dat gaat zeven dagen in de week door. De

investeringen in die sector zijn ook voor zulke dagen in de week. Dan moet men de ondernemers wel de kans geven om daar een onderneming op te stoelen en niet zeggen: dat is leuk, je betaalt voor zeven dagen in de week belasting, maar voor zes dagen in de week mag je ondernemen.

Hij is niet verrast maar het is wel mooi dat de raad op het gebied van bouwen, van duurzaamheid, misschien met wat nuanceverschillen, elkaar goed kan vinden.

Over ruimtelijke inpasbaarheid en alles met betrekking tot het gebruik van het buitengebied heeft de VVD genoemd: in combinatie met participatie. Dat zal zeer zeker nog een behoorlijke nasleep krijgen, gezien de voorbeelden die er de afgelopen twee jaar waren. Eén ding is zeker, het is heel jammer dat de VVD de enige is geweest die de financiële positie nog eens heeft benadrukt. Die is namelijk niet geweldig en hij is bang dat men zo meteen niet met lange wensenlijstjes naar de coalitiebesprekingen kan gaan, want dat geld is er niet.

09. SLUITING VAN DE BIJEENKOMST.

De VOORZITTER dankt de fracties voor de constructieve opstelling, instelling en bijdragen. Samen met veel mensen is zij heel benieuwd naar het vervolg. Zij wenst iedereen heel veel succes, met name de informateur die in de loop van de komende weken zijn bevindingen met de raad zal delen.